

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

คนไทยเริ่มรู้จักภาพยนตร์มาตั้งแต่ปลายปีพุทธศักราช 2433 ในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ภาพยนตร์แต่ละเรื่องจะมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว เป็นศูนย์รวมของศิลปะทุกแขนงไม่ว่าจะเป็นการประพันธ์ ดนตรี การละคร จิตรกรรม เทคนิค ลีลาของภาพยนตร์ ทำให้ผู้ชมภาพยนตร์รื่นเริง รู้สึกสนุกสนาน เบิกบานใจ และมีอารมณ์ร่วมตามไปด้วย (สมาน แวซอเหาะ, ม.ป.ป.: 147)

ปัจจุบันภาพยนตร์ส่วนมากที่ฉายอยู่ภายในโรงภาพยนตร์ของประเทศไทยนั้น มักมีแหล่งที่มาจากต่างประเทศ เนื่องจากธุรกิจการนำเข้าภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทยมีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว จนเป็นธุรกิจการค้าและอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ ส่งผลให้เกิดการหมุนเวียนเงินตราภายในประเทศเป็นจำนวนมาก รวมถึงช่วยให้เกิดการสร้างงานและรายได้ให้แก่ประชาชนมากขึ้นด้วย (สมาน แวซอเหาะ, ม.ป.ป.: 147)

ภาพยนตร์ต่างประเทศที่เข้ามาฉายในประเทศไทย นอกจากภาพยนตร์ที่มาจากประเทศสหรัฐอเมริกา ยุโรป และออสเตรเลีย หรือที่เรียกกันว่า ภาพยนตร์ฝรั่ง ยังมีภาพยนตร์จีน อินเดีย ญี่ปุ่น รวมอยู่ด้วย ซึ่งภาพยนตร์ฝรั่งและภาพยนตร์จีนเป็นภาพยนตร์ต่างประเทศที่ส่งเข้ามาฉายภายในประเทศไทยมีปริมาณประมาณ 1 ใน 3 ของภาพยนตร์ที่ฉายตามโรงภาพยนตร์ (ไพบุลย์ คะเชนทรพรรค, 2531: 2)

ภาพยนตร์จีนได้เข้ามาฉายในประเทศไทยมานานแล้ว ดังที่ ภาณุ อารี (2548 : 1) กล่าวว่า “ผมดูหนังจีนมาตั้งแต่เด็ก และรู้สึกว่ามันสนุกมากกว่าหนังฝรั่งเสียอีก เพราะได้ดูอย่างต่อเนื่องทั้งที่เป็นภาพยนตร์และทางโทรทัศน์ ซึ่งผมชอบมาก”

ภาพยนตร์จีนในปัจจุบันได้รับความนิยมมาก ดังที่ ไพบูลย์ ละเซนท์พรพร์ (2531:37) กล่าวถึง ภาพยนตร์จากต่างประเทศที่เข้ามาฉายในประเทศไทยว่า ภาพยนตร์จีนได้รับความนิยมมาก ส่วนภาพยนตร์อินเดีย ญี่ปุ่น ที่เคยได้รับความนิยมมากแต่ในปัจจุบันมีภาพยนตร์จากอินเดีย และภาพยนตร์จากญี่ปุ่นมาฉายประจำไม่มากเหมือนปีก่อนๆ

การที่ภาพยนตร์จีนเป็นที่นิยมชมกันมากในประเทศไทยก็เพราะประเทศไทยและประเทศจีนมีความสัมพันธ์กันมาช้านาน ทั้งสองประเทศมีโครงการร่วมมือในด้านการค้า เศรษฐกิจ ศิลปะ วัฒนธรรมอยู่ตลอดเวลา รวมถึงภาพยนตร์จีนด้วยเช่นกัน นอกจากนี้คนไทยที่มีเชื้อสายจีนที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยยังมีจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในย่านเยาวราชที่มีการจัดงานแสดงให้เห็นวัฒนธรรมจีนอยู่ทุกปี

การนำเข้าภาพยนตร์จีนมาฉายตามโรงภาพยนตร์ต่างๆ และออกอากาศทางโทรทัศน์จำนวนมากมีผลให้บริษัทนำเข้าและผู้เกี่ยวข้องกับธุรกิจนี้ จำเป็นต้องมีการวางแผนการตลาดอย่างดี กลยุทธ์อย่างหนึ่งที่จะทำให้ภาพยนตร์ที่นำเข้ามาเป็นสินค้าที่น่าสนใจก็คือ การโฆษณาในรูปแบบต่าง ๆ เป็นต้นว่า การฉายภาพยนตร์ตัวอย่างในโรงภาพยนตร์และทางโทรทัศน์ นอกจากนี้ยังมีการใช้สื่ออื่นๆ เช่น สิ่งตีพิมพ์ ป้ายโฆษณา ในปิดภาพยนตร์ เป็นต้น โดยเฉพาะใบปิดภาพยนตร์นั้น มีความน่าสนใจ เพราะมีภาพประกอบขนาดใหญ่ที่สะดุดตา และยังมีรายละเอียดสำคัญของภาพยนตร์เรื่องนั้นๆ เช่น คารานำแสดง ผู้กำกับ สิ่งหนึ่งที่ต้องมีในใบปิดภาพยนตร์ก็คือ ชื่อภาพยนตร์ ถ้าเป็นภาพยนตร์จากต่างประเทศด้วยแล้ว มักนิยมเขียนชื่อภาพยนตร์นั้นเป็นภาษาต่างประเทศและภาษาไทยกำกับ

ชื่อภาพยนตร์จีนจึงนับเป็นส่วนสำคัญของการโฆษณาภาพยนตร์ ทั้งนี้เพราะชื่อภาพยนตร์มีส่วนดึงดูดความสนใจของผู้ชมได้มาก ผู้ชมหลายคนมักใช้ชื่อภาพยนตร์เป็นสิ่งที่ช่วยในการตัดสินใจในการเลือกชมภาพยนตร์ ชื่อภาพยนตร์สามารถช่วยให้ผู้สนใจคาดเดาเนื้อหา และประเภทของภาพยนตร์ได้ เช่น ภาพยนตร์รัก ภาพยนตร์ลึกลับ ภาพยนตร์สยองขวัญ เป็นต้น การตั้งชื่อภาพยนตร์จึงเป็นศิลปะประเภทหนึ่งที่น่าสนใจ

ปัจจุบันในประเทศไทยมีคนใช้คอมพิวเตอร์มากขึ้น ใบบิดภาพยนตร์ทางอินเทอร์เน็ตจึงเป็นทางเลือกใหม่ที่มีผู้นิยมใช้มากขึ้น เพราะมีตัวอย่างภาพยนตร์ที่เป็นภาพเคลื่อนไหว มีเนื้อเรื่องย่อ และมีชื่อเรื่องกำกับ ถ้าเป็นภาพยนตร์ต่างประเทศ เช่น ภาพยนตร์จีนก็มีชื่อเรื่องกำกับทั้งภาษาไทยและภาษาจีนที่น่าสนใจ เป็นต้นว่า ภาพยนตร์จีนเรื่องหนึ่งมีชื่อภาษาจีนว่า 墮落天使 ซึ่งมีความหมายว่า เทวดาตกสวรรค์ แต่มีชื่อกำกับเป็นภาษาไทยว่า นักมาดาชั้นเดียว ภาพยนตร์จีนอาจมีชื่อภาษาจีนและภาษาไทยมีความหมายคล้ายคลึงกัน เช่น ภาพยนตร์จีนชื่อ 杨门虎将 ซึ่งมีความหมายว่า ทหารเสือตระกูลหยาง ชื่อภาพยนตร์เรื่องนี้ในภาษาไทย คือ ขุนศึกตระกูลหยาง เป็นต้น

ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นคนไทยที่ได้เรียนรู้ภาษาจีนจึงมีความสนใจศึกษาการใช้ภาษาไทยในการตั้งชื่อภาพยนตร์จีนว่า มีแนวทางการตั้งชื่อในลักษณะใดบ้าง และเปรียบเทียบความหมายระหว่างชื่อเดิมภาพยนตร์จีนและชื่อใหม่ที่ใช้ภาษาไทยตั้งว่า มีความหมายในลักษณะใดบ้าง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์การใช้ภาษาไทยในการตั้งชื่อภาพยนตร์จีน
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความหมายของชื่อเดิมของภาพยนตร์จีนกับความหมายของชื่อใหม่ที่ใช้ภาษาไทยตั้งชื่อ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากงานวิจัย

1. ทำให้เห็นแนวทางการใช้ภาษาไทยในการตั้งชื่อภาพยนตร์จีนในลักษณะต่างๆ
2. ทำให้เห็นถึงความสัมพันธ์ทางความหมายของภาษาไทยกับภาษาจีนในการตั้งชื่อภาพยนตร์

ขอบเขตการวิจัย

1. เลือกซื้อภาพยนตร์จีนที่มีชื่อเป็นภาษาจีนและมีชื่อภาษาไทยกำกับ ที่จัดฉายในโรงภาพยนตร์และที่ออกอากาศทางโทรทัศน์ รวมถึงภาพยนตร์จีนที่อยู่ในรูปแบบของสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น วีดีโอ วีซีดี ดีวีดี เฉพาะที่มีการใช้ใบปิดภาพยนตร์ในการโฆษณาภาพยนตร์ทางอินเทอร์เน็ต เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม พ.ศ. 2546 ถึงวันที่ 30 เมษายน พ.ศ. 2549 รวมเวลา 3 ปี
2. เก็บรวบรวมใบปิดภาพยนตร์จีนจากแหล่งข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตเฉพาะเว็บไซต์ดังนี้
 - 2.1 เว็บไซต์ www.manager.com (หนังสือพิมพ์ผู้จัดการ) ที่ปรากฏอยู่ในข่าวที่เกี่ยวข้องกับประเทศจีน ชื่อว่า “มูมจิน” ในหัวข้อข่าว “บันเทิงจีน”
 - 2.2 เว็บไซต์ www.pantip.com (พันทิปดอทคอม) ที่ปรากฏอยู่ในเว็บบอร์ดเฉลิมไทย หัวข้อกระทู้ บันเทิงเอเชีย
 - 2.3 เว็บไซต์ www.asian-ent.com/forums/index.php (Center of Asian Stars Fan club) ที่ปรากฏอยู่ในเว็บบอร์ดดังต่อไปนี้
เว็บบอร์ด Chinese Star Fan club หัวข้อกระทู้ Chinese All Stars
เว็บบอร์ด News & Update หัวข้อกระทู้ Series และ Movies
 - 2.4 เว็บไซต์ www.Thaitv3.com (สถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3) ที่ปรากฏในเว็บบอร์ดชมรมคนรักนักจีนและหนังเอเชีย หัวข้อกระทู้ ขอคุย : วิพากษ์ <--- ภาพยนตร์จีน --- >
3. แปลชื่อเดิมของภาพยนตร์จีนแบบตรงตัวโดยผู้วิจัย ซึ่งมีผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ทางภาษาจีนเป็นที่ปรึกษา โดยอาศัยเฉพาะชื่อเรื่องที่ได้เลือกไว้ในข้อ 1 เท่านั้น

นิยามศัพท์เฉพาะ

ใบปิดภาพยนตร์ทางอินเทอร์เน็ต หมายถึง สื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้โฆษณาภาพยนตร์ ประกอบด้วย ภาพที่ดึงดูดสายตา รายละเอียดของภาพยนตร์เรื่องนั้น เช่น คารานำแสดง ผู้กำกับ เนื้อเรื่องย่อ และชื่อของภาพยนตร์ ทั้งชื่อเดิมที่เป็นภาษาจีนและชื่อภาษาไทยที่ใช้ในการโฆษณา

เว็บไซต์ (website) หมายถึง ช่องทางการสื่อสารทางอินเทอร์เน็ตรูปแบบหนึ่ง

เว็บบอร์ด (web board) หมายถึง เป็นกระดานเสวนา ที่เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมทำการสื่อสาร สามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างเสรี โดยการทิ้งข้อความกลับไปกลับมา การแสดงความคิดเห็นที่เกิดขึ้นเป็นเรื่องที่ผู้ใช้งานตั้งขึ้นมา เรียกว่า กระทุ้ง

กระทุ้ง หมายถึง หัวข้อหรือข้อความที่ตั้งไว้บนเว็บบอร์ด มีลักษณะเป็นการเปิดประเด็นเรื่องใดเรื่องหนึ่ง อาจอยู่ในรูปของการตั้งคำถาม การแสดงความคิดเห็น หรือการขอความเห็น ทั้งนี้ การตั้งกระทุ้งเป็นการเปิดหัวข้อเริ่มสนทนา